

Pasen

over de opstanding

(Studie bij de prediking n.a.v. de Paasgeschiedenis 4-4 2010)

J.C. Bette

Wat betekent 'opstanding'?

Bij het nieuwtestamentische begrip 'opstanding' zullen we maar niet direct moeten denken aan het hemelleven. Bij dit begrip gaat het niet over de onvoorstelbaar rijke toekomst die gelovigen wacht na hun overlijden. Velen maken ook direct de stap van Jezus' opstanding naar de christelijke hoop voor gelovigen, en dan niet zozeer in termen van een lichamelijke opstanding maar van een heerlijk en gelukkig leven na de dood. Dat is echter niet juist.

Voor de eerste christenen is de opstanding de uiteindelijk beloofde toekomst, in die zin dat het niet gaat om leven na de dood', maar om 'leven na het leven na de dood'!

Nogmaals: het nieuwtestamentische begrip 'opstanding' gaat niet over de menselijke bestemming direct na de dood, maar verwijst naar een leven in een nieuw lichaam op enig moment later in de tijd (voor zover we dan nog van tijd zullen spreken...). Er is dus een situatie van 'gelukkig hemelleven' vóór de lichamelijke opstanding.¹

Wat zegt Jezus over de opstanding van mensen?

Een paar dagen voor zijn sterven, om precies te zijn op de woensdag voor 'Goede Vrijdag', zijn het de Sadduceeën die Jezus een vraag stellen in verband met de kwestie van het opstandingsgeloof (Luc.20:27-40; Mat.22:23-33; Mar.12:18-27).

Op de drempel van het lijden dat over Hem zal komen en van de dood die Hij onder ogen ziet, spreekt Jezus over de opstanding van de doden. Hij brengt door een zo eerbiedig geloof in de kracht van God de toenmalige kritische vragenstellers en de

huidige sceptische lezers van zijn antwoord zodanig voor de levende God, dat het spottende onderwerp van discussie niet meer in een 'voor of tegen' kan betrokken worden. Jezus tilt door het antwoord de vraag naar de opstanding tot een eeuwig belang voor iedere mens. Wat bedoeld was om 'gelovige onzin' aan de kaak te stellen, blijkt in Jezus' antwoord te behoren tot de kracht Gods en de wijsheid Gods, ja tot de heiligste hoop en verwachting van wie in God gelooft.

De Sadduceeën waren de groepering van de priesterklasse, de geestelijke adel. Het was meer een politieke dan een religieuze partij. Ze aanvaardden alleen het gezag van de vijf boeken van Mozes en geloofden 'daarom' niet in de opstanding der doden en het bestaan van engelen en geesten (Hand.23:8).

De uitgebreide vraag van de Sadduceeën over de opstanding wordt in de eerste drie evangeliën beschreven en lijkt niet zozeer bedoeld om een aanleiding te vinden om Jezus te veroordelen, zoals de vragen die anderen Hem stelden (zoals in de verzen 2 en 21). Zij komen bij Jezus met een kritische vraag over de opstanding der doden, want het zal hun bekend geweest zijn, dat Jezus deze opstanding leerde (vgl. Luc.16:19-31; Joh.5:19-29).

De Sadduceeën achtten de vijf boeken van Mozes gezaghebbend voor alles, de andere geschriften van het OT niet. Zij stelden voorop dat Mozes de opstanding der doden niet leerde. Legt Mozes niet juist de nadruk op het leven hier en nu en lezen we in de Thora niet juist dat de mens stof is en tot stof zal wederkeren... Dat in Daniël 12 staat dat 'zij die slapen in het stof der aarde, zullen ontwaken', dat telt voor de Sadduceeën niet als bewijslast. Wat ze in dit vers (Luc.20:28) van Mozes aanhalen is naar hun

¹ Zie hierover meer in mijn boek 'De grote verandering', *gedachten over de hemel, de opstanding der doden en het eeuwige leven*, Veenendaal 2000

mening echt in strijd met het geloof in de opstanding. Deze weergave van een voorschrift van Mozes is overigens geen letterlijk citaat dat ze geven, maar een samenvatting van Deut.25:5,6. Het doel van het zgn. leviraats- of zwagerhuwelijk voor het volk Israël was het in stand houden van de naam van de overledene (Deut.25:7; vgl. Ruth 4:10). De eerstgeboren zoon uit het huwelijk met de zwager kreeg de naam van de overleden man.

Ze komen met een hoogstwaarschijnlijk denkbeeldig voorval, waarmee ze niet alleen Jezus een lastige vraag willen stellen maar tegelijk de redeneringen van de Farizeeën belachelijk willen maken. Het getal 'zeven' was geliefd bij de joden, maar is voor een opvolgend aantal huwelijken wel zeer uitzonderlijk. In het verhaal van de Sadduceeën stierf de vrouw als 'laatste van allen' (NBG 'eindelijk stierf ook de vrouw'). Ze had alle zeven mannen overleefd. Dit is daarmee een wel zeer onwaarschijnlijk verhaal, maar schriftgeleerden waren vindingrijk in het bedenken van alle mogelijke problemen.

De joden in Jezus' tijd, die in grote meerderheid in de opstanding geloofden, vonden het vanzelfsprekend dat het huwelijksleven zich na de opstanding zou voortzetten als in dit leven. De Sadduceeën willen nu met dit voorbeeld laten zien hoe ongeloofwaardig de gedachte van de opstanding der doden is. Ze besluiten hun verhaal met de vraag van wie van de zeven broers deze vrouw de echtgenote zal worden 'in de opstanding'.

Bij Marcus (Mar.12:24) en Mattheüs (Mat.22:29) lezen we dat de Here Jezus tegen de Sadduceeën zegt dat zij dwalen omdat zij de Schriften en de kracht van God niet kennen. Hij corrigeert de misvattingen van Zijn tijdgenoten door er op te wijzen dat het leven na de opstanding volkomen anders is dan het leven nu. De 'zonen van deze eeuw' zijn de mensen die tot deze wereld behoren, een wereld die anders is dan 'die eeuw' (vs.35), waaraan de 'zonen der opstanding' (vs.36) deel hebben. In dit leven huwen mensen en worden ze uitgehuwelijkt. Dat is nu de gewone gang van zaken. Huwelijk en voortplanting behoren bij dit aardse leven.

Het huwelijk zal als zodanig niet meer bestaan voor degenen die door God 'waardig geacht worden' (Luc.21:36, 2Tes.1:5) deel te krijgen aan 'die eeuw', d.w.z. de toekomstige eeuw (Luc.18:30) en aan de opstanding uit de doden. Niet allen delen in dit

opstandingsleven maar alleen degenen wie het door God wordt gegeven. Met 'de opstanding' hier en in het volgende vers wordt bedoeld de opstanding ten leven *aan het einde der tijden* (Joh.5:29; Mar.12:25).

De reden waarom in het opstandingsleven mensen niet meer trouwen, is, dat de dood er niet meer zal zijn. Degenen die deel krijgen aan de opstanding, zullen zijn als engelen en wel in die zin dat zij evenals de engelen niet zullen sterven! Ook zullen zij, evenals de engelen, al hun krachten kunnen besteden in de lof en dienst van God. Hoe dat dan ook maar zal zijn... Door naar de engelen te verwijzen, laat Jezus de Sadduceeën indirect ook weten dat hun leer dat er geen engelen bestaan (vgl. Hand.23:8) eveneens een dwaling is.

Het 'kinderen (lett. 'zonen') van God' zijn, betekent hier het op volmaakte wijze bij God behoren (vgl. Mat.5:9). Het duidt ook op het in de nabijheid van God verkeren (vgl. 'zo zullen wij altijd bij de Heer zijn', 1Tes.4:17; Fil.1:23)! Het ouderschap, dat afgedaan zal hebben omdat er geen kinderen meer geboren worden, zal vervangen worden door het vaderschap van God. Zij zullen kinderen van God zijn omdat zij 'kinderen der opstanding' zijn.

In de voorgaande verzen heeft de Here Jezus verkeerde gedachten over de opstanding gecorrigeerd. In dit vers (37) wijst Hij er op dat ook Mozes, wiens gezag de Sadduceeën erkennen, 'aangewezen heeft' (Joh.11:57) of 'kenbaar gemaakt heeft' dat de doden 'opgewekt worden' (passieve vorm: door God). Mozes gaf dit namelijk aan 'bij de braamstruik', d.w.z. in het gedeelte dat gaat over de braamstruik (Ex.3).

Juist Mozes heeft kenbaar gemaakt dat er een opstanding is, doordat hij 'zegt': 'de Here, de God van Abraham ...'. Dat dit werkwoord (zegt) in de tegenwoordige tijd staat, laat zien dat, wat Mozes toen schreef ook in het heden als een gezaghebbend woord klinkt (vgl. vs.42: 'David zegt'...).

Wanneer God zich aan Mozes openbaarde als de God van de aartsvaders, terwijl deze reeds lang daarvoor gestorven waren, dan betekent dit dat zij niet definitief gestorven zijn. De relatie die God met Abraham, Isaak en Jakob had, hield niet op toen zij stierven maar bleef in stand ook na hun dood. Omdat zij de Zijnen zijn geeft God hen niet prijs aan het dodenrijk maar schenkt Hij hun opnieuw het leven (vgl. Ps.16:8vv.; Ps.49:15vv.; Ps.73:23vv.). Zij leven omdat de Levende met hen leven wil, omdat Hij ze kent en zij Hem.

Wanneer er staat dat de Here de God van Abraham is, (Ex.3:6) houdt dat in dat Hij niet alleen in de periode dat Abraham op aarde leefde diens God was, maar dat Hij dat *blijvend is*. Wanneer Abraham voorgoed gestorven was, zou dat betekenen dat Hij een God van doden is. Hij is echter een God van levenden (vgl. Jes.38:18vv.: ‘Het dodenrijk looft u niet, de dood prijst u niet; de levende, de levende, hij looft U!’). De levende God gaat ver uit boven de menselijke dood. Hij is een God van de zijnen en daarmee zijn de zijnen levend voor zijn aangezicht. Dat ‘verkeren’ van God en de zijnen beweegt zich in hemel en op aarde en gaat de dood ver te boven. Om alleen binnen het ons bekende aardse bereik van God te spreken, is veel te klein van God denken, dat is miskennen van de ‘kracht van God’.

De ‘allen’ die voor Hem leven, zijn de aartsvaders (vs.37), maar ook al degenen die door God waardig geacht worden te delen in de opstanding der doden (vs.35). Zoals Jezus zegt in Joh.11:25: ‘Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven’.

Enkele schriftgeleerden hebben meegeluisterd toen Jezus met de Sadduceeën sprak. Van deze (Farizeese, vgl. Luc.20:1) schriftgeleerden oogst Hij bijval, want met Zijn antwoord heeft Hij ook hun zaak verdedigd.

Degenen die dan niets meer durven vragen zullen zowel de Sadduceeën geweest zijn als de schriftgeleerden, die zojuist genoemd zijn. We lezen niet meer over de Sadduceeën en van de schriftgeleerden horen we pas weer dat ze vragen stellen tijdens het proces van Jezus (Luc.22:66-68). Dat was echter een andere situatie. Zij durfden Jezus nu niets meer te vragen want met Zijn antwoorden legde Hij hun onkunde bloot en ondermijnde Hij het gezag dat zij hadden bij het volk.

Wat leren we hier over ‘opstanding van de doden’?

1. Bij de hier genoemde opstanding van mensen gaat het om een tot leven komen van een gestorven (en vergaan) lichaam, aan het einde van de tijden.
2. Het gaat bij het begrip ‘opstanding’ om een andere werkelijkheid dan die waarin wij nu leven, een andere bestaanswijze.
3. Zij die in het opstandingsleven zijn, kunnen niet meer sterven, ze worden naar God als Vader ‘kinderen van God’ genoemd en zijn aan de engelen gelijk.
4. De engelen planten zich niet voort; zij zijn de dragers van een boodschap of een

handeling van God, ze zijn van een andere aard dan de mensen. Hoe wij ons die bestaanswijze kunnen voorstellen, zegt Jezus hier niet.

5. Door de opstanding verandert voor de kinderen van God de dood van karakter, want zij ontvangen in het aardse leven al de verzekering van hun opstanding later. Voor hen is de opstanding uit de doden hun hoop en verwachting, waardoor ze nu al ‘zonen en dochters van de opstanding’ kunnen heten.
6. Uit Jezus’ woorden over de opstanding valt op te maken dat voor Hem de lichamelijke dood geen einde van de persoon is, maar de ondoorgrondelijke overgang naar een andere bestaanswijze.
7. Al in het OT lezen we de gedachte van het ‘voor Gods aangezicht blijven’ van mensen, van wie het aardse bestaan al lang voorbij is.
8. Er is in de woorden van Jezus weinig of niets concreets, dat onze nieuwsgierigheid naar het ‘hoe’ (in welke gestalte, gedaante) die mensen dan voor Gods aangezicht zijn bevredigt. Toch is hier door Jezus duidelijk uitgesproken, dat een mens die in dit leven ‘voor Gods aangezicht leeft’, ook na zijn of haar dood deze verbondenheid aan God blijvend voortzet. Hoe wordt onze verantwoordelijkheid in het hier en nu door deze woorden verscherpt! Wanneer wij nu al met God in geloof leven, zal deze verhouding tot Hem in onze natuurlijke dood niet voorbijgaan. Wie hier en nu voor Gods aangezicht mag leven, zal straks vanwege Jezus Christus waardig worden gekeurd om dit eeuwige leven op een voor ons nu nog verborgen wijze voort te zetten. Wat een troost, wat een bemoediging...
9. Er is in alle vier de evangeliën aangaande de opstanding een perspectief, dat zich niet laat bepalen door een (korte tijd van) leven, besloten tussen geboorte en dood. Het is bekrompen om te denken dat dit voor God de grenzen zijn. Er is oneindig veel meer voor hen die God het schenkt dat Hij hun God zal zijn.
10. In de verhouding tot de levende God ligt een bestemming die de dood verre te boven gaat, een ‘eeuwige bestemming’ voor allen die door Jezus Christus met God verbonden zijn. Zoals Jezus over dood en opstanding spreekt, zo is het voor hen die geloven een vertroosting. God is een God van levenden, ook als wij eens door de deur van de dood heengaan.

Jezus spreekt vanuit het perspectief van Gods kant, dan is de dood een grens, een drempel, maar geen einde! Jezus spreekt vanuit het koninkrijk van zijn Vader, niet vanuit de aardse werkelijkheid waar de dood almachtig is. Jezus spreekt vanuit het levenslicht en is het Licht des levens, voor een ieder die gelooft.

Over de aard van het opstandingslichaam

De opstanding op 'de laatste dag', dat wil zeggen in de tijd waarop Jezus als Messias-Koning op aarde terug zal komen, wordt dus geprofeteerd in het OT, werd door de Joden geloofd, door Jezus bevestigd (Mar.12:26,27; Joh.5:28,29, 39,44) ontkend door de Sadduceeën, maar verkondigd door de apostelen (Hand.24:14,15; Rom.2:7,8; 8:11; 1Cor.15:50-57; 1Thes.4:13-17; Op.20:4,5, 12,13).

Over de aard van de opstanding en het opstandingslichaam kunnen we uit de gegevens van het NT het volgende ontlenen:

- gelovigen hebben in hun aardse bestaan al een nieuw leven (Rom.6:3,4; Ef.2:6; Col.2:12)
- gelovigen zullen bij de wederkomst van Jezus als eerste opstaan (1Thes.4:16; Op.20:4,5)
- de Heilige Geest is het onderpand in de gelovigen tot het verkrijgen van het eeuwige leven en het nieuwe opstandingslichaam (2Cor.1:22; 5:5; Ef.1:14)
- zij die in Christus leven of gestorven zijn zullen een lichaam krijgen dat geheel door de Geest wordt geregeerd (1Cor.15:44)
- zij zullen een lichaam ontvangen gelijk aan of in de orde zoals Jezus na zijn opstanding en hemelvaart (Fil.3:21; 1Joh.3:2)
- dat opstandingslichaam zal onvergankelijk zijn: kan niet meer sterven (1Cor.15:42)
- dat opstandingslichaam van gelovigen zal een verheerlijkt lichaam zijn, dat geheel past bij de eeuwige verheerlijking van God (1Cor.15:43 en 49) en gelijkvormig is aan het beeld van de Zoon (Rom.8:30)
- de ongelovigen, zij die per se niet willen geloven, niet naar Gods goede wil zich willen richten, zullen veroordeeld worden (Joh.5:28,29; Op.20:14,15)

De twee wegen na de dood volgens het NT²

In het Oude Testament is al wel een aanwijzing van de opstanding uit de doden, maar deze wordt slechts summier aangegeven.

Het NT spreekt duidelijker over de dood en het dodenrijk. Na de dood zijn er twee richtingen: de één naar het dodenrijk en de ander naar het 'paradijs' of de hemel. Zo lezen we in de gelijkenis van Jezus over de rijke man en de arme Lazarus in Luc.16:19-31 dat Lazarus na zijn dood in de 'schoot van Abraham' komt, maar dat de rijke naar de 'onderwereld' gaat. En tegen de ene moordenaar aan het kruis zegt Jezus: 'Vandaag zul je bij Mij in het paradijs zijn' (Luc.23:43). In deze teksten is de *hades* een aanduiding voor de plaats waar alleen de ongelovigen verblijven, maar de gelovigen gaan naar een plaats van geluk, die Jezus 'schoot van Abraham' en 'paradijs' noemt. Paulus lokaliseert de plaats waar de gelovigen heengaan bij Christus in de hemel (Fil.1:23-24).

De 'onderwereld' is ook in het Nieuwe Testament een tijdelijk verblijf voor de periode tussen dood en opstanding. De (goddeloze) doden gaan naar het dodenrijk als ze sterven, maar het dodenrijk geeft hen terug bij de opstanding (Op.20:13). De opstanding betekent het einde van het dodenrijk (Op.20:14) en deze *hades* gaat dan over in de *gehenna* ofwel de poel van vuur (Op.19:20; 20:10,14v.) als de uiteindelijke veroordeling.

Wat betreft de opstanding sluit het NT dus aan bij het OT en het jodendom. De verwachting van een opstanding ten leven is sterk vertegenwoordigd (Joh.6:39,40,44,54; Rom.8:11; 1Cor.15:22; 2Cor. 5:10; Op.20:14,15). Ook de onrechtvaardigen zullen opstaan, maar om veroordeeld te worden (Joh.5:29; 2Cor.5:10). De joodse verwachting dat de rechtvaardigen als eerste zullen opstaan, komen we eveneens tegen (Op.20:5-6; 1Cor.15:23v.; 1Tes.4:16).

De intertestamentaire periode en het rabbijnse jodendom laten zien hoe de overtuiging van een opstanding uit de dood een steeds sterkere plaats is gaan innemen. Terecht geeft de joodse geleerde Levenson zijn boek de ondertitel 'De uiteindelijke overwinning van de God van het leven'.

In het Nieuwe Testament is de opstanding van Jezus Christus uit de dood fundamenteel voor het heil en ook voor de opstanding van de gelovigen. Dit is echter niet in tegenspraak met het Oude Testament, maar ligt in

² De tekst onder dit hoofdje is genomen uit 'Studiebijbel Magazine' jaargang 3 nr. 3, maart 2010, artikel: *Leven na de dood* (3) van de hand van mijn CvB-collega's Gijs van den Brink en Mart-Jan Paul; zie www.studiebijbel.nl.

het verlengde ervan. Hij is immers opgestaan 'naar de Schriften' (1Cor.15:4). De uitspraak over Mozes (zie hierboven) betekent dat God niet slechts in het verleden met de aartsvaders wilde zijn, maar dat Hij nog steeds met hen verbonden is. Zij leven dus voort en zijn gestorven in het uitzicht op zijn toekomst (vgl. ook Heb.11).

Opstandingsverschijningen van Jezus

De discipelen en velen van de eerste gelovigen hebben concrete opstandingsverschijningen ervaren ofwel ze hebben Jezus in levende lijve' ontmoet (van welke aard zijn lichaam dan ook maar was...). Die ervaringen zijn geboekstaafd, mede vanwege de vele ooggetuigen, en opgenomen in het Nieuwe Testament.

Waar lezen we over deze opstandingsgetuigenissen en over de betekenis van de opstanding?

- in alle vier de evangelieboeken (Mat. 28; Mar.16; Luc.24 en Joh.20 en 21).
- in de Handelingen van de apostelen (Hand.1:1-11,21,22; 2:29-36; 4:2,33; 10:40,41; 13:34; 17:18,32; 23:6,8; 24:15,21; 26:23).
- in de brief van Paulus aan de gemeente in Rome (Rom.1:4; 6:5).
- in de brief van Paulus aan de gemeente in Corinthe (hfst.15).
- in de brief van Paulus aan de gemeente in Filippi (3:10,11).
- in Hebr.6:2 en 11:35.
- in de eerste brief van Petrus (1:3; 3:21).

Wat kunnen we uit deze gegevens opmaken?

- Dat het opgestane lichaam van Jezus: eet, door gesloten deuren heengaait; hetzelfde lichaam is als voor zijn opstanding maar verheerlijkt, een lichaam dat kan worden aangeraakt en uiteindelijk kan worden opgenomen in die andere bestaanswijze van de hemel.
- Dat Jezus aan zeer velen en op zeer verschillende plaatsen in zijn opstandingslichaam verschenen is, te weten aan Maria van Magdala, aan verschillende vrouwen, aan alle apostelen in Jeruzalem, aan een aparte groep leerlingen, eerst zonder Thomas, later aan die groep met hem erbij, aan een groep leerlingen in Galilea, aan de leerlingen op het meer van Tiberias, aan twee volgelingen op hun weg naar Emmaüs, aan Jacobus, aan een groep van meer dan 500 mensen tegelijk, aan Paulus en Petrus.

- Dat de betekenis van Jezus' opstanding reikt tot aan het einde van de wereld: Jezus is daarmee aangewezen als de Zoon van God (Rom.1:4); de opstanding van Jezus is de basis van onze redding (Rom.10:9, 1Petr.3:21); is de basis van onze vergeving (1Cor.15:17); is de basis van onze rechtvaardiging (Rom.4:25); garandeert het komende oordeel (Hand.17:31); geeft ons een levende hoop (1Cor.15:18,19); geeft ons overwinning op de dood (Rom.6:9-11; 1Cor.15:57); toont aan dat Jezus over alles en allen Heer is (Rom.10:9).

Het NT over de opstanding van Jezus³

Over de *gebeurtenis* van de opstanding van de Here Jezus schreef ik hierboven iets onder het hoofdje 'Opstandingsverschijningen van Jezus.'

Over de *betekenis* van zijn opstanding worden we eveneens uitgebreid ingelicht in het Nieuwe Testament. Ik noem een paar bekende voorbeelden van bijbelplaatsen waar de apostelen ons uitleggen wat de betekenis van Christus' opstanding is:

- Jezus is daardoor aangewezen als Zoon van God (Rom.1:4)
- Hij is de basis van onze redding (Rom.10:9; 1Petr.3:21)
- Christus vormt in zijn opstanding de basis van onze vergeving (1Cor.15:17)
- De opgestane Christus rechtvaardigt ons (Rom.4:25; vgl Jes.53:11)
- De opstanding garandeert het komende oordeel (Hand.17:31)
- Jezus Christus' opstanding garandeert onze opstanding (1Cor.15:20-23; Fil.3:10,11)
- De opstanding van Jezus geeft ons een levende hoop (1Cor.15:18,19; 1Petr.1:3)
- Geeft ons overwinning op de dood (Rom.6:9-11; 1Cor.15:57)
- De opstanding toont aan dat Jezus Heer is (Rom.10:9)

Samengevat spreekt een oud leerboek⁴ over de betekenis van de opstanding van Jezus als volgt:

'Wat nut ons de opstanding van Christus? Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood ons verworven had, kon deelachtig maken. Ten tweede worden ook wij door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven en ten derde is ons de opstanding van

³ Zie mijn essay 'De grote verandering voorbij de dood, over de hoopvolle toekomst en het geloof in de opstanding', Veenendaal 2007

⁴ De Heidelbergse Catechismus, zondag 17 vraag 45

Christus een zeker pand voor onze eigen zalige opstanding.’

Samengevat spreekt een modern leerboek⁵ over de betekenis van de opstanding van Jezus als volgt:

‘De opstanding van Jezus betekent voor een christen: Bevestiging: De opstanding is de bevestiging dat waar is wat Jezus heeft gezegd: Hij is echt de Messias, de Zoon van God Rom.1:4; Fil.2:9-11; Hand.4:10).

Verzoening: Door de opstanding trad de verzoening in werking (Rom.4:25,26) Ef.2:5,6).

Moed en kracht: Alleen de opgestane Heer kon de discipelen de moed geven om het evangelie te gaan brengen aan heel de wereld. Zij hadden hier zelfs hun leven voor over (Mat.28:19-20; Hand.7; 2Tim.4:1,2).

Geen angst, wel tot Gods eer: Door de opstanding van Jezus behoeven we niet in angst te leven, maar kunnen we juist positief tegenover het leven staan en tot Gods eer leven. We ontvangen de Heilige Geest en het opstandingsleven (in de wedergeboorte) dat ons leven diepgang, kracht en vertrouwen geeft (1Pet.1:3; Ef.1:19,20; Fil.3:8-10).

Onze eigen lichamelijke opstanding: De opstanding van Christus is de basis en het voorbeeld van onze eigen opstanding (2Cor.4:14; Fil.3:20,21; 1Tes. 4:14).

Historici over de opstanding van Jezus

De eerste christenen waren er diep van overtuigd dat hun Meester en Heer door God na zijn dood aan het kruis tot leven was gewekt, en deze overtuiging gaf hen een ongeëvenaarde vastberadenheid om zijn woorden en daden tot aan het einde van de aarde bekend te maken. Wij leven in het spoor van dit geloof! Wat is er te zeggen over deze hoeksteen van de christelijke overtuiging, zoals de opstanding van Jezus die is? Wat zeggen nieuwtestamentici erover? Veel gerenommeerde en professionele wetenschappers van naam, professoren met verschillende geloofs-opvattingen (Stanton, Dunn, Theissen, Merz, Bockmuel, Sanders etc.) zijn het er over eens, dat de nieuwtestamentische opstandingsgeschiedenis een niet uit te wissen historische tekst bevat, die niet weg verklaard kan worden als een vrome legende of als bedrog. Professor Sanders, die gerekend wordt tot de sceptische kant van het spectrum van NT-ische historici, stelt het heel duidelijk: ‘Dat Jezus’ volgelingen en later Paulus opstandingservaringen

hadden is naar mijn oordeel een feit. Wat de realiteit was die aanleiding gaf tot deze ervaringen weet ik niet.’ Dit is kenmerkend voor de meer seculiere studie naar Jezus: er is iets heel vreemds gebeurd; we weten alleen niet precies wat...

Minder twijfelachtig, maar niet minder wetenschappelijk is het uitgebreide en recente werk van de Britse nieuwtestamenticus Tom Wright ‘*The Resurrection of the Son of God*’ (De opstanding van de Zoon van God). Zijn conclusie is fascinerend: ‘Het idee dat Jezus lichamelijk uit de dood is opgewekt, bezit de ongeëvenaarde kracht om de historische gegevens te verklaren die de kern vormen van het vroege christendom.’ Met andere woorden: alleen de echte lichamelijke opstanding van Jezus verklaart op bevredigende wijze de geschiedkundige gegevens.’ Zoals bekend hebben andere wetenschappers hun twijfels bij de opstanding en daaraan wordt vandaag de dag veel ruchtbaarheid gegeven. Hoe dan ook, de opstanding van Jezus Christus blijft tot op de dag van vandaag een serieus onderwerp voor academisch en geschiedkundig onderzoek.

Geloofsgedicht

Wij zien omhoog.
Er is geen mens
die weet wat God bewaart
voorbij de grens.
Geen oog, geen oor vermoedt
wat God zal geven.
Verwachting is voorgoed
het wachtwoord van ons leven.

Zo heft mijn hart
vervuld van voorgevoel
zich op tot God:
Hij is mijn levensdoel.
Want wie van Hem
leert te verwachten
versterkt zijn krachten.

Op ons gebed
geeft God ons dit geloof:
ze zijn geteld,
de haren van ons hoofd.
Met Hem doorstaan wij
moeite en lijden.
Niets zal ons van
zijn liefde kunnen scheiden.

J.C. Bette

(geïnspireerd door en vrij naar Bach en Borkent)

⁵ Wat en Waarom ik geloof, Almere 2007, vraag 55